

Київський міжнародний університет

*Затверджено
Вченою радою
Київського міжнародного університету*

Протокол №7 від 26 лютого 2018 року

**ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для абітурієнтів, які вступають на навчання
за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 293 “Міжнародне право”
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»**

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для абітурієнтів, які вступають на навчання
за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 293 «Міжнародне право»
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»

Міжнародні відносини та світова політика

Поняття та основні риси теорії міжнародних відносин

Визначення понять у сфері теорії міжнародних відносин. Основні представники та школи теорії міжнародних відносин.

Загальні концептуальні підходи визначення та характеристики системи міжнародних відносин. Загальна характеристика принципів, законів та закономірностей міжнародних відносин. Загальна характеристика сучасних міжнародних відносин. Біполярність та багатополарність міжнародних відносин.

Основні підходи до характеристики сучасного стану міжнародних відносин та основних систем міжнародних відносин, що склалися історично.

Загальна характеристика принципів, законів та закономірностей міжнародних відносин. Загальна характеристика суб'єктів міжнародних відносин, та держави, як головного суб'єкта міжнародних відносин.

Парадигми міжнародно-політичної науки. Загальна характеристика реалістичної парадигми (реалізм, неореалізм), ліберальної парадигми (традиційний ідеалізм та неолібералізм) та немарксистської парадигми. Їх розуміння природи та характеру міжнародних відносин.

Історія міжнародних відносин

Основні аспекти історичного розвитку міжнародних відносин. Формування систем та принципів міжнародних відносин.

Формування одно полярної та багатополарної системи міжнародних відносин.

Вплив дипломатії та основних представників дипломатії сучасних міжнародних відносин.

Міжнародне публічне право

Поняття та характерні риси сучасного міжнародного права

Визначення поняття «міжнародне публічне право». Функції і характерні риси міжнародного права. Об'єкт, суб'єкти, методи міжнародно-правового регулювання.

Поняття та співвідношення системи і структури міжнародного права. Системні і структурні елементи міжнародного права.

Міжнародне публічне право і міжнародне приватне право: співвідношення і взаємозв'язок.

Роль ООР у становленні і розвитку сучасного міжнародного права. Стан сучасного міжнародного права і тенденції його розвитку.

Джерела і норми міжнародного права

Поняття і значення джерел міжнародного права. Доктринальні підходи до видів джерел міжнародного права.

Міжнародний правотворчий процес: поняття і форми. Т. зв. «стихійна» і «цілеспрямована» правотворчість. Особливості створення міжнародно-правових звичаїв.

Прогресивний розвиток і кодифікація міжнародного права. Роль Комісії ООН з міжнародного права у кодифікаційному процесі. Правотворчий процес у межах міжнародних організацій. Участь міжнародних судових установ у формуванні норм міжнародного права.

Загальновизнані принципи міжнародного права

Поняття і доктринальна кваліфікація принципів міжнародного права.

Взаємозв'язок і взаємодія принципів. Характеристика окремих загальновизнаних принципів міжнародного права, зокрема: незастосування сили або погрози силою; мирного врегулювання спорів; рівноправності і самовизначення народів; суверенної рівності держав; територіальної цілісності держав; невтручання у внутрішні справи держав; співробітництва держав; сумлінного виконання зобов'язань з міжнародного права тощо.

Міжнародне право в міжнародній нормативній системі

Поняття і структура міжнародної нормативної системи. Види міжнародних норм. Взаємодія норм міжнародного права з іншими нормами міжнародної правової системи. Взаємозв'язок політичних і правових норм. Міжнародна мораль, релігія і міжнародне право.

Норми міжнародного права і норми міжнародної ввічливості.

Поняття і види суб'єктів міжнародного права

Поняття і характерні риси суб'єктів міжнародного права. Зміст та обсяг міжнародної правосуб'єктності.

Держави як основні суб'єкти міжнародного права. Міжнародна правосуб'єктність держав. Державний суверенітет і юрисдикція (здійснення влади).

Міжнародна правосуб'єктність міжнародних організацій і державо подібних утворень (квазідержав).

Україна як суб'єкт міжнародного права. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року.

Визнання і правонаступництво держав у сучасному міжнародному праві

Поняття і призначення інституту визнання держав. Міжнародно-правові наслідки визнання. Теорії визнання: конститутивна і декларативна. Види (традиційний і нетрадиційний), форми (*de jure*, *de facto*) і засоби (встановлення дипломатичних й консульських відносин, укладання міжнародного договору тощо) визнання. Спеціальне визнання *ad hoc*.

Континуїтет: поняття, призначення, специфічні риси, умови застосування.

Відповідальність у міжнародному праві

Поняття, цілі і суб'єкти міжнародно-правової відповідальності. Юридичні і фактичні підстави відповідальності. Підстави відповідальності за правомірну діяльність.

Класифікація міжнародних правопорушень: ординарні міжнародні правопорушення, особливо небезпечні міжнародні правопорушення, найтяжчі міжнародні злочини.

Кодифікація норм міжнародної відповідальності у Комісії ООН з міжнародного права і пов'язані з цим проблеми. Проекти статей про відповідальність держав і міжнародних організацій.

Поняття і види території за міжнародним правом

Поняття території як юридичної категорії. Статус і правовий режим території. Міжнародна і державна територія. Територія з міжнародним правовим режимом. Територія із змішаним правовим режимом.

Юридична природа та склад державної території. Правові основи і засоби формування і зміни державної території.

Правові питання території України.

Правове становище фізичних і юридичних осіб у міжнародному праві

Сучасні концепції про становище фізичної особи у міжнародному праві. Статус особи і міжнародна правосуб'єктність. Статус індивідів у міжнародних організаціях. Доступ індивідів до міжнародних судових установ і міжурядових організацій.

Поняття і значення громадянства для правового становища індивіда в міжнародних відносинах.

Поняття, значення, способи набуття та припинення громадянства. Право притулку: поняття і правова основа. Умови і правові наслідки надання політичного притулку.

Поняття, види і правовий статус іноземних юридичних осіб. Підпорядкованість іноземних юридичних осіб національним правовим порядкам. Порядок захисту прав і інтересів іноземних юридичних осіб.

Право міжнародних договорів

Поняття і джерела права міжнародних договорів.

Визначення поняття міжнародного договору. Класифікація міжнародних договорів. Форма, структура, сторони міжнародного договору. Право на участь у міжнародних договорах.

Укладання міжнародного договору. Застереження до міжнародного договору. Реєстрація та опублікування міжнародних договорів.

Чинність, дійсність та недійсність міжнародного договору. Виконання міжнародного договору. Тлумачення міжнародних договорів. Зміни тексту міжнародного договору. Дипозитарій міжнародного договору.

Міжнародні договори України. Закон України «Про міжнародні договори України» від 30 червня 2004 року.

Право зовнішніх зносин

Поняття, джерела та система права зовнішніх зносин. Органи зовнішніх зносин держави та їх система. Внутрішньодержавні конституційні і спеціалізовані органи зовнішніх зносин. Зарубіжні постійні і тимчасові органи зовнішніх зносин. Законодавство України з питань зовнішніх зносин. Закон України «Про дипломатичну службу» від 20 вересня 2001 року. Закон України «Про дипломатичні ранги України» від 28 листопада 2002 року.

Поняття, система і джерела консульського права.

Спеціальні місії, делегації і групи спостерігачів на міжнародних конференціях, делегації для участі в роботі сесій міжнародних організацій та їх органів. Право представництва при міжнародних організаціях. Дипломатичне право міжнародних організацій. Інститут торговельних представництв.

Право міжнародних організацій

Поняття, розвиток і джерела права міжнародних організацій. Класифікація і функції міжнародних організацій.

Правова основа створення і функціонування міжнародних організацій. Структура міжнародних організацій. Членство в міжнародних організаціях.

Організація Об'єднаних Націй. Статут ООН від 26 червня 1945 року. Членство в ООН. Система органів ООН, Спеціалізовані та інші установи системи ООН. Вплив системи ООН на розвиток міжнародного права.

Регіональні і субрегіональні організації: правова основа функціонування, умови створення, призначення і функції. Відповідність діяльності цих організацій положенням ст. 52 Статуту ООН.

Міжнародні конференції: статус, правила процедури, механізм прийняття рішень.

Міжнародне приватне право

Поняття, предмет та джерела міжнародного приватного права

Поняття та принципи міжнародного приватного права. Система міжнародного приватного права. Предмет міжнародного приватного права.

Загальна характеристика джерел міжнародного приватного права. Національне законодавство як джерело міжнародного приватного права.

Судова та арбітражна практика як джерела міжнародного приватного права. Міжнародний звичай.

Уніфіковані норми у міжнародному приватному праві

Природа правової уніфікації. Види уніфікованих норм та уніфікацій.

Форми застосування наслідків процесу уніфікації. Значення процесу уніфікації. Органи уніфікації міжнародно-правових норм.

Специфіка уніфікації процесуальних норм. Уніфіковані норми рекомендаційного характеру.

Колізійні норми у міжнародному приватному праві

Необхідність застосування колізійних норм. Колізійна норма та її побудова. Типи та види колізійних прив'язок.

Особистий закон (*lex personalis*).

Закон «національності» юридичної особи (*lex societatis*). Закон місця знаходження речі (*lex rei sitae*).

Закон, обраний особами, що укладають угоду (*lex voluntatis*).

Закон місця вчинення акту (*lex loci actus*). Закон держави продавця (*lex venditoris*). Закон місця вчинення правопорушення (*lex loci delicti commissi*). Закон, з яким дане правовідношення найбільш тісно пов'язане (*lex causae*). Закон суду (*lex fori*). Деякі інші типи колізійних прив'язок. Механізм дії колізійних норм.

Питання про взаємність. Правові режими у міжнародному приватному праві.

Поняття та призначення взаємності за міжнародним приватним правом. Матеріальна та формальна взаємність. Поняття режиму у міжнародному приватному праві та його види.

Суб'єкти міжнародного приватного права

Правове положення іноземців. Загальні положення стосовно юридичної особи. Деякі специфічні види юридичних осіб. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права.

Право власності у міжнародному приватному праві

Загальні зауваження стосовно речових прав. Колізійні питання права власності. Деякі зауваження, стосовно власності колишнього СРСР за кордоном.

Правове регулювання іноземних інвестицій у міжнародному приватному праві

Загальна характеристика процесу інвестиційної діяльності. Законодавство України про інвестиції. Особливості інвестування у вільних економічних зонах.

Авторське право та суміжні права у міжнародному приватному праві

Поняття авторського права. Немайнові та майнові права авторів. Авторські та суміжні права. Захист прав іноземців за законодавством України. Захист прав громадян України за кордоном. Деякі питання охорони інтересів виробників фонограм.

Право промислової власності у міжнародному приватному праві

Визначення та основні поняття права промислової власності.

Охорона прав іноземців в Україні. Захист прав українських суб'єктів промислової власності за кордоном. Охорона нових сортів рослин.

Ліцензійні угоди. Договори про передачу науково-технічної інформації та «ноу-хау».

Зовнішньоторговельні угоди (контракти) у міжнародному приватному праві

Загальне поняття зовнішньоекономічного договору. Зовнішньоторговельна угода (контракт). Колізійні питання стосовно форми контракту.

Колізійні питання, які стосуються змісту контрактів. Уніфіковані норми, що стосуються міжнародних контрактів.

Міжнародна купівля продаж товарів

Договір купівлі-продажу у міжнародному приватному праві та у національних законодавствах країн світу.

Права та обов'язки продавця та покупця. Відповідальність сторін за порушення договору, випадки звільнення від відповідальності. Розірвання договору.

Засоби правового захисту від порушення договору. Розірвання договору.

Засоби правового захисту від порушення договору.

Договір франчайзингу. Міжнародний лізинг та міжнародний факторинг

Неназвані контракти (contractus inaminiatis). Договір франчайзингу. Майновий найм та лізинг. Міжнародний лізинг. Правова регламентація міжнародного лізингу.

Загальне поняття про договір факторингу. Поняття та визначення міжнародного факторингу. Правове регулювання міжнародного факторингу.

Міжнародний підряд

Договір підряду. Договір стосовно будівництва об'єктів. Договори стосовно надання технічних послуг та здійснення монтажних робіт.

Посередницький договір у міжнародному приватному праві

Доручення та посередництво. Агентська угода. Види агентів та їх правовий статус. Правове регулювання агентських угод.

Договори перевезення у міжнародному приватному праві

Особливості та види міжнародних перевезень. Загальні питання міжнародних залізничних перевезень. Специфіка міжнародних автомобільних перевезень.

Специфіка повітряних перевезень. Специфіка міжнародних морських перевезень.

Кредитні та розрахункові стосунки

Загальне поняття про кредитні та розрахункові стосунки у міжнародному приватному праві. Міжнародний кредитний переказ. Міжнародний акредитив. Виконання акредитиву.

Інкасо у міжнародному приватному праві. Вексель у міжнародному приватному праві. Банкірська гарантія.

Зобов'язання із заподіяння шкоди

Колізійні питання деліктних зобов'язань. Колізійні питання деліктних зобов'язань у законодавстві України.

Міжнародне регулювання питань, пов'язаних з деліктною відповідальністю. Укладення договорів про взаємну правову допомогу.

Міжнародне сімейне право

Колізійні питання у міжнародному сімейному праві. Укладення шлюбу за міжнародним сімейним правом. Розірвання шлюбу у міжнародному приватному праві. Майнові та особисті немайнові стосунки подружжя. Правовідносини між батьками та дітьми. Правовідносини з опіки та піклування.

Міжнародне спадкове право

Колізійні питання спадкового права. Колізійні питання спадкового права у національному законодавстві. Перехід спадкового майна до держави. Міжнародні договори, в яких зачіпаються питання успадкування.